

Świadczenia na rzecz rodziny w województwie małopolskim w 2024 r.

26.09.2025 r.

↑ 12,9%

Wzrost kwoty wypłaconych świadczeń rodzinnych r/r

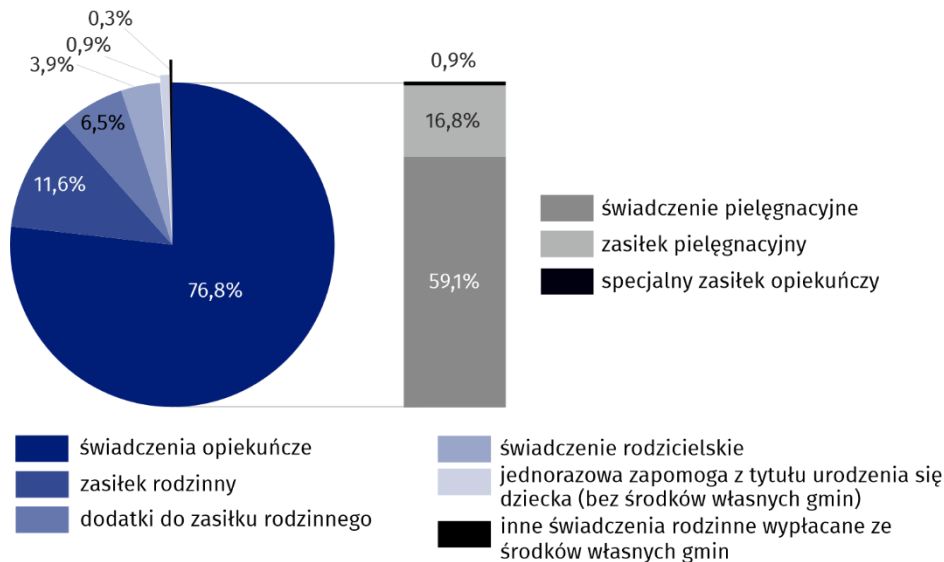
W 2024 r. na wsparcie rodzin w formie świadczeń rodzinnych przeznaczono 993,5 mln zł, a w ramach programu „Dobry Start” 131,3 mln zł. Kartę Dużej Rodziny posiadało 205,8 tys. rodzin. Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 49,0 mln zł. W ramach rządowego programu „Rodzina 800 plus” na świadczenia wychowawcze przekazano 6 317,5 mln zł.

Świadczenia rodzinne ogółem

W 2024 r. w województwie małopolskim wypłacono świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 993,5 mln zł, co stanowiło wzrost o 113,5 mln zł, tj. o 12,9% w porównaniu z poprzednim rokiem. Ze świadczeń korzystało miesięcznie średnio 97,9 tys. beneficjentów¹ (o 10,5 tys., tj. o 9,7% mniej niż rok wcześniej). Podobnie jak w poprzednich latach największe kwoty świadczeń rodzinnych w województwie wypłacono w Krakowie (135,5 mln zł, tj. 13,6%), natomiast najmniejsze – w powiecie proszowskim (11,4 mln zł, tj. 1,2%).

Ze świadczeń rodzinnych korzystało miesięcznie średnio 97,9 tys. beneficjentów

Wykres 1. Wydatki na świadczenia rodzinne w 2024 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS.

Od 1 stycznia 2024 r. zmodyfikowano dotychczasowe zasady przyznawania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych, polegające w szczególności na wprowadzeniu zmian w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego oraz uchyleniu specjalnego zasiłku opiekuńczego (ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym). Najważniejsze zmiany to możliwość podejmowania, bez jakichkolwiek ograniczeń, zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przez rodziców lub inne osoby opiekujące się niepełnosprawnymi dziećmi w wieku do ukończenia 18. roku życia. Również pobieranie przez opiekuna własnych

¹ Beneficjenci świadczeń rodzinnych to rodziny pobierające świadczenia rodzinne na dzieci pozostające na utrzymaniu oraz osoby pełnoletnie uprawnione do świadczeń na siebie.

świadczeń emerytalno-rentowych nie wpływa na jego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Jednocześnie przewidziano bardzo szeroką ochronę praw nabytych dla osób, które nabyły prawo do świadczeń opiekuńczych, tj. świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego przed 1 stycznia 2024 r. Osoby te, jeśli taka jest ich wola, mogą w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenia na dotychczasowych zasadach.

W ogólnej kwocie świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2024 r. największy udział miały świadczenia opiekuńcze kierowane do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Wyniosły one 763,7 mln zł i stanowiły 76,8% wartości świadczeń rodzinnych ogółem.

Miesięcznie wypłacano średnio 82,1 tys. świadczeń opiekuńczych. W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost liczby świadczeń o 3,8% i ich kwoty o 29,7%.

Większość świadczeń opiekuńczych (77,0%) stanowiły świadczenia pielęgnacyjne, których wartość wyniosła 587,8 mln zł. Z tej kwoty 104,6 mln zł (17,8%) wypłacono według nowych zasad. Zasiłki pielęgnacyjne wypłacono w kwocie 166,5 mln zł (21,8% świadczeń opiekuńczych), a specjalne zasiłki opiekuńcze w kwocie 9,4 mln zł (1,2%).

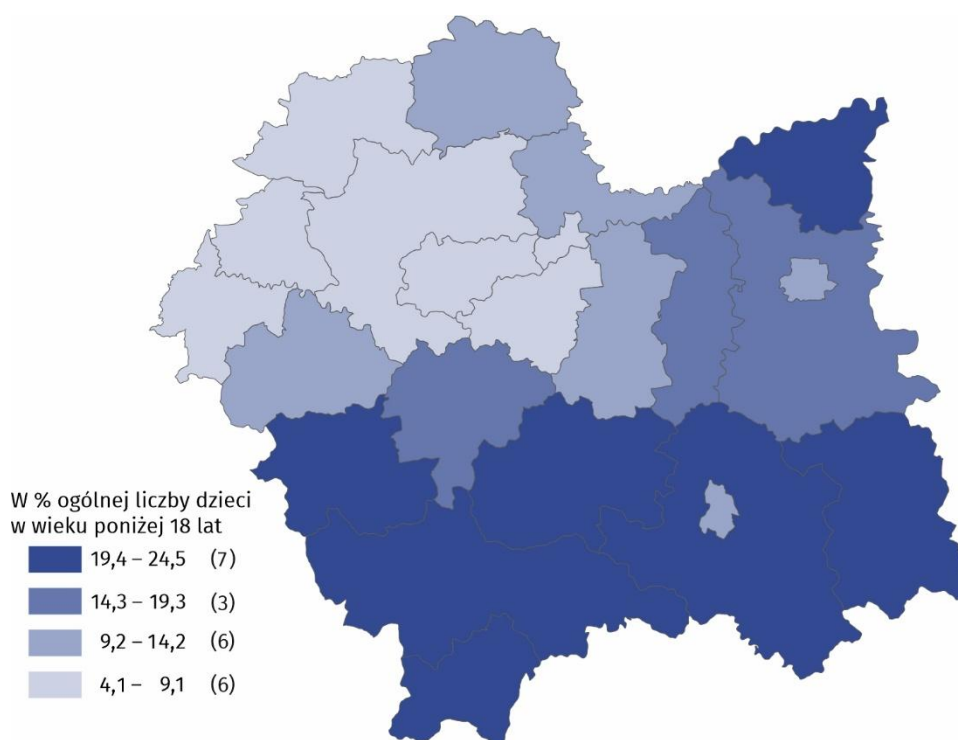
Świadczenia skierowane do rodzin z dziećmi to głównie: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 179,5 mln zł (18,1% ogólnej wartości świadczeń rodzinnych), świadczenia rodzicielskie – 38,5 mln zł (3,9%) oraz zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 8,7 mln zł (0,9%).

Wartość wypłaconych w 2024 r. zasiłków rodzinnych wyniosła 115,0 mln zł i była niższa o 23,0% od wypłaconej rok wcześniej. Zasiłki rodzinne pobierało miesięcznie średnio 35,6 tys. rodzin (mniej o 11,5 tys., tj. o 24,4% niż przed rokiem). Wśród rodzin pobierających zasiłki rodzinne przeważały rodziny z dwojgiem dzieci uprawnionych do zasiłku oraz rodziny wielodzietne, pobierające zasiłki na troje i więcej dzieci (po 13,3 tys., tj. po 37,4%). Najwyższy odsetek rodzin pobierających zasiłki rodzinne na troje i więcej dzieci wystąpił w powiecie nowosądeckim (45,8%), natomiast najniższy w Krakowie (27,7%).

Z ogólnej liczby dzieci w wieku poniżej 18 lat zasiłki rodzinne otrzymywało 12,2% (rok wcześniej 15,7%), przy czym udział ten był znacznie zróżnicowany terytorialnie. Najwyższy odnotowano w powiecie tatrzańskim (24,5%), a najniższy w Krakowie (4,1%).

Zasiłki rodzinne pobierało
miesięcznie średnio 35,6 tys.
rodzin na 84,6 tys. dzieci

Mapa 1. Dzieci w wieku poniżej 18 lat, na które pobrano zasiłek rodzinny według powiatów w 2024 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS.

Zasiłki rodzinne wypłacano miesięcznie średnio na 84,6 tys. dzieci (w 2023 r. na 109,8 tys. dzieci). Najlichnieszą grupę korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku 6 – 12 lat (39,8%), a wysoki udział miały również dzieci w wieku poniżej 6 lat (28,1%). Najmniej liczną grupę korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku powyżej 18 lat (5,4%). Wśród beneficjentów zasiłków rodzinnych najlichnieszą grupę stanowiły rodziny z przeciętnym miesięcznym dochodem netto na osobę do 400 zł oraz od 400 zł do wysokości progu dochodowego² (po 41,3% rodzin korzystających z zasiłków). Rodziny nie uzyskujące żadnego dochodu stanowiły 10,4% rodzin pobierających zasiłki rodzinne.

Kwota dodatków do pobieranych zasiłków rodzinnych wyniosła 64,5 mln zł i w porównaniu z 2023 r. była niższa o 21,4%. Przeciętnie miesięcznie wypłacano 51,4 tys. świadczeń, tj. o 19,7% mniej niż rok wcześniej. W ogólnej kwocie dodatków do zasiłków rodzinnych przeważały dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (21,6 mln zł – 33,5%) oraz z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (9,8 mln zł – 15,2%). Najmniej przeznaczono na dodatki z tytułu urodzenia dziecka (2,8 mln zł – 4,3%).

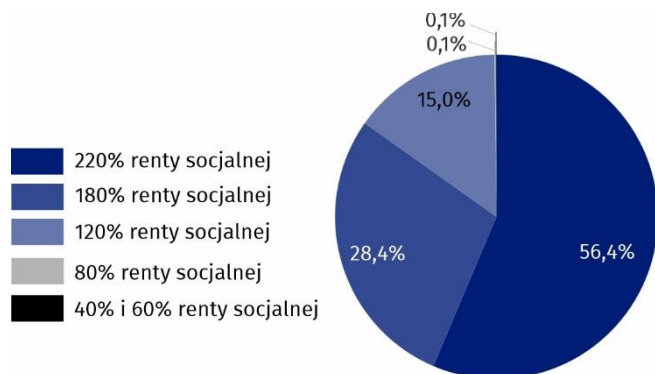
Kobietom, które urodziły dziecko, a nie przysługuje im zasiłek macierzyński lub uposażenie macierzyńskie (np. bezrobotne, studentki, wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych), wypłacane jest świadczenie rodzicielskie. W szczególnych przypadkach może być ono wypłacane również ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka. W 2024 r. wypłacono świadczenia rodzicielskie w łącznej kwocie 38,5 mln zł, a pobierało je miesięcznie średnio 3,5 tys. osób (2023 r. – odpowiednio 44,4 mln zł i 4,1 tys. osób). Najwyższe kwoty świadczeń rodzicielskich wypłacono w Krakowie (7,0 mln zł, tj. 18,1% kwoty wypłaconej w województwie).

Wydatki z budżetu państwa w 2024 r. na jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka („becikowe”) wyniosły 8,7 mln zł, tj. mniej o 24,8% w porównaniu z poprzednim rokiem. Przeciętnie miesięcznie z tytułu „becikowego” wypłacano 0,7 tys. świadczeń. Najwyższe kwoty wypłacono w ciągu roku w powiecie nowosądeckim (1,0 mln zł, tj. 11,3% kwoty wypłaconej w województwie). Poza „becikowym” gminy wypłaciły z własnych środków 0,7 mln zł na zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. Były one niższe od wypłaconych rok wcześniej o 0,2 mln zł, tj. o 19,5%.

Świadczenie wspierające

Świadczenie wspierające jest nowym instrumentem wsparcia, o które od 1 stycznia 2024 r. mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne w wieku od ukończenia 18. roku życia. Przysługuje ono bez względu na dochody, a także niezależnie od innych form wsparcia otrzymywanych przez osoby niepełnosprawne.

Wykres 2. Świadczenia wspierające wypłacone w 2024 r.

Źródło: Kompleksowy System Informacji ZUS.

² Do kwoty 674 zł lub 764 zł, jeżeli w rodzinie występuje dziecko niepełnosprawne.

Świadczenia rodzicielskie
pobierało miesięcznie
średnio 3,5 tys. osób

Prawo do świadczenia wspierającego uzależnione jest od uzyskania przez osobę niepełnosprawną decyzji (wydanej przez Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności) ustalającej poziom potrzeby wsparcia. Wysokość świadczenia wspierającego zależy od poziomu potrzeby wsparcia, czyli liczby przyznanych punktów (od 70 do 100) i jest powiązana z wysokością renty socjalnej (od 1 marca 2024 r. wynosi ona 1 780,96 zł brutto). Kwota świadczenia wynosi od 40% do 220% renty socjalnej. W 2024 r. w województwie wypłacono 133,9 tys. świadczeń wspierających w łącznej kwocie 435,2 mln zł. Ponad połowę (56,4%) stanowiły świadczenia w wysokości 220% renty socjalnej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Ze świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego mogą korzystać osoby uprawnione do pobierania alimentów, których egzekucja od dłużnika okazała się bezskuteczna. W 2024 r. ze świadczeń z tego funduszu korzystało mniej osób niż rok wcześniej. W ciągu roku wypłacono 104,1 tys. świadczeń w łącznej kwocie 49,0 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem było to mniej odpowiednio o 8,8% i 3,4%. Przeciętna wysokość świadczenia w 2024 r. wyniosła 470 zł (rok wcześniej 444 zł).

Świadczenia z programu „Dobry Start”

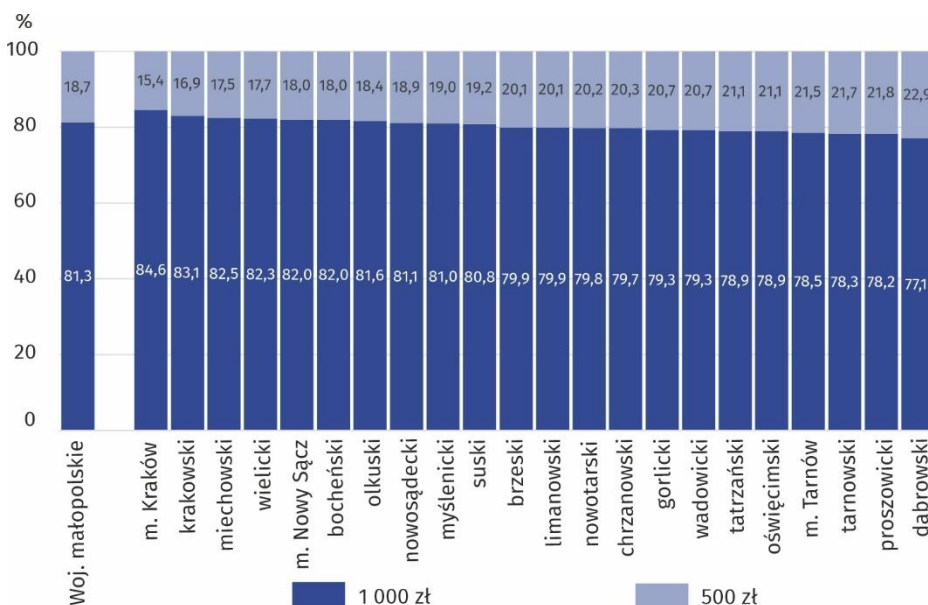
W ramach programu „Dobry Start” na każde uczące się dziecko rozpoczynające rok szkolny, wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną w kwocie 300 zł. Świadczenie jest przyznawane niezależnie od uzyskiwanego dochodu. W 2024 r. wsparcie w ramach programu otrzymało 437,6 tys. uczniów, a do rodzin trafiło z tego tytułu 131,3 mln zł.

W ramach programu „Dobry Start” wsparcie otrzymało 437,6 tys. uczniów

Rodzinny kapitał opiekuńczy i program „Aktywny Rodzic”

Rodzinom z małymi dziećmi od 1 stycznia 2022 r. wypłacany jest rodzinny kapitał opiekuńczy (RKO). Świadczenie przysługuje na drugie i kolejne dziecko w wieku od 12. do 35. miesiąca życia i jest niezależne od uzyskiwanego dochodu. Rodzinny kapitał opiekuńczy przysługuje w maksymalnej wysokości 12 tys. zł na dziecko. Rodzice sami decydują czy chcą otrzymywać po 1 000 zł miesięcznie przez rok, czy po 500 zł miesięcznie przez dwa lata. W 2024 r. wypłacono kapitały w kwocie 191,1 mln zł.

Wykres 3. Kapitały opiekuńcze wypłacone według powiatów w 2024 r.

a Dane na wykresie posortowano malejąco według kwoty 1 000 zł.

Źródło: Kompleksowy System Informacji ZUS.

Podobnie jak rok wcześniej zdecydowaną większość (81,3%) stanowiły wypłaty w kwocie 1 000 zł miesięcznie. Najwyższe kwoty RKO wypłacono w Krakowie (38,6 mln zł, tj. 20,2% kwoty wypłaconej w województwie), a najmniej w powiecie proszowskim (2,0 mln zł, tj. 1,1%). Przeciętnie w województwie wypłacano 17,3 tys. kapitałów miesięcznie.

Składanie wniosków o RKO było możliwe do 30 września 2024 r. – rodzice, którzy nabyli prawo przed 1 października 2024 r., mogą kontynuować pobieranie świadczenia na zasadzie zachowania praw nabytych.

Z dniem 1 października 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny Rodzic”. Program ten niejako przejmie beneficjentów dotychczas funkcjonującego rodzinnego kapitału opiekuńczego i dofinansowania żłobkowego 400 zł, utrzymując prawa nabyte oraz poszerzając katalog wsparcia (w przypadku RKO obejmując wsparciem także pierwsze dziecko oraz podwyższając wartość wsparcia żłobkowego do kwoty 1 500 zł). W ramach programu „Aktywny Rodzic” występują 3 nowe świadczenia, tj. „aktywni rodzice w pracy” (tzw. babciowe), „aktywnie w żłobku” i „aktywnie w domu”. Żadne ze świadczeń nie jest uzależnione od warunku kryterium dochodowego. Na to samo dziecko, za dany miesiąc, przysługuje tylko jedno ze świadczeń „Aktywny Rodzic”.

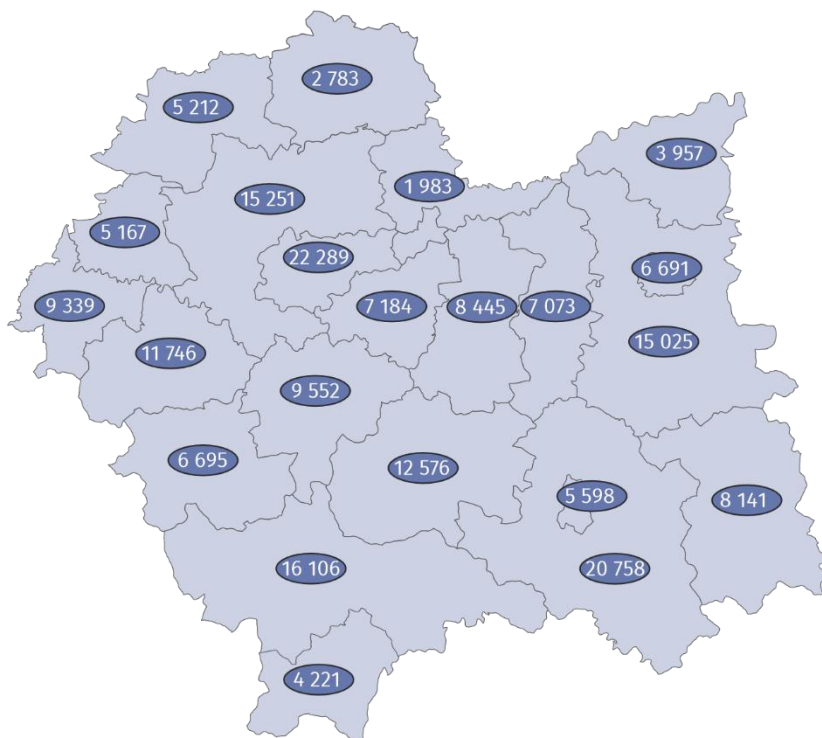
W okresie od 1 października do 31 grudnia 2024 r. świadczenie „aktywni rodzice w pracy” przyznano na 9,5 tys. dzieci, a wypłacono z tego tytułu 22,8 mln zł. Świadczenie „aktywnie w żłobku” przyznano na 17,4 tys. dzieci i wypłacono 40,2 mln zł, natomiast świadczenie „aktywnie w domu” wypłacono w kwocie 6,5 mln zł na 8,4 tys. dzieci.

Karta Dużej Rodziny

Rodzinom wielodzietnym, z minimum trojgiem dzieci, niezależnie od wysokości dochodu na osobę w rodzinie, przyznawana jest Karta Dużej Rodziny. Przysługuje ona również rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu minimum troje dzieci, niezależnie od tego ile lat mają dzieci w momencie składania wniosku.

W 2024 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało o 4,8% więcej rodzin niż rok wcześniej

Mapa 2. Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny według powiatów w 2024 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS.

Rodzice mogą korzystać z ulg i zniżek dożywotnio. Karta Dużej Rodziny to system zniżek wspierający budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwiający dostęp do wielu dóbr i usług (m.in. zniżki na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, darmowe wstępy do parków narodowych, zniżki na zakup żywności, ubrań, kosmetyków, książek, paliwa). Od kilku lat obserwuje się systematyczny wzrost zainteresowania omawianym systemem ulg i zniżek. W 2024 r. Kartę Dużej Rodziny w województwie posiadało już 205,8 tys. rodzin, podczas gdy rok wcześniej było ich 196,4 tys. (wzrost o 4,8%). Największy wzrost liczby rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano w Krakowie (o 7,0%).

Świadczenie wychowawcze

Od 1 stycznia 2024 r. wzrosła wysokość świadczenia wychowawczego wypłacanego w ramach rządowego programu „Rodzina 800 plus” (dotychczas „Rodzina 500 plus”). Świadczenie przysługuje na każde dziecko w wieku do 18 lat, bez względu na wysokość dochodu uzyskiwanego w rodzinie.

Wartość wypłaconych w 2024 r. świadczeń wychowawczych wyniosła 6 317,5 mln zł. Średnio w miesiącu wypłacano 651,5 tys. świadczeń.

Średnio w miesiącu
wypłacano 651,5 tys.
świadczeń wychowawczych

Tabela 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2024 r.

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych:				
	świadczeń rodzinnych	świadczeń z funduszu alimentacyjnego	rodzinnych kapitałów opiekuńczych	świadczeń wspierających	świadczeń wychowawczych
	w tys. zł				
Woj. małopolskie	993 541	48 955	191 095	435 233	6 317 533
powiaty:					
Bocheński	31 429	1 371	7 077	15 998	214 897
Brzeski	24 971	1 348	5 092	10 974	167 681
Chrzanowski	34 830	2 974	4 889	17 725	189 247
Dąbrowski	22 231	752	3 030	10 312	95 987
Gorlicki	46 761	1 925	5 748	19 592	189 344
Krakowski	69 305	3 086	16 535	31 607	599 579
Limanowski	54 200	1 376	10 428	30 236	292 432
Miechowski	12 090	611	2 286	8 429	77 294
Myślenicki	41 363	1 686	8 834	15 687	269 980
Nowosądecki	86 647	2 925	16 311	28 097	453 296
Nowotarski	67 347	2 942	12 581	18 050	364 713
Olkuski	27 223	1 745	4 378	14 433	170 593

Tablica 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2024 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych:				
	świadczeń rodzinnych	świadczeń z funduszu alimentacyjnego	rodzinnych kapitałów opiekuńczych	świadczeń wspierających	świadczeń wychowawczych
	w tys. zł				
powiaty (dok.):					
Oświęcimski	48 621	2 630	6 957	20 291	256 519
Proszowicki	11 444	578	2 010	7 796	71 895
Suski	38 066	1 534	5 075	16 447	154 911
Tarnowski	68 924	2 081	11 201	30 680	364 980
Tatrzański	21 142	973	3 997	4 152	120 176
Wadowicki	56 638	2 849	8 978	25 737	297 608
Wielicki	36 740	1 652	9 167	12 837	307 403
miasta na prawach powiatu:					
Kraków	135 539	9 182	38 645	65 797	1 369 504
Nowy Sącz	25 247	2 310	4 307	12 651	148 884
Tarnów	32 785	2 424	3 573	17 706	140 613

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS, Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS, Kompleksowy System Informacji ZUS.

Uwaga: ze względu na zaokrąglenia dane mogą się nie sumować na ogółem.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Z ogólnej kwoty świadczeń wychowawczych wypłaconych w województwie 21,7% wypłacono w Krakowie

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Informatorium statystyczne
Tel: 12 361 01 51

Współpraca z mediami:
Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych
Renata Ptak
Tel: 12 361 01 51
e-mail: r.ptak@stat.gov.pl

krakow.stat.gov.pl

[@Krakow_STAT](https://twitter.com/Krakow_STAT)

[@uskrk](https://www.facebook.com/uskrk)

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2023 r.](#)

[Świadczenia na rzecz rodziny w 2023 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Ochrona zdrowia, opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Świadczenia rodzinne](#)

[Świadczenia z funduszu alimentacyjnego](#)

[Zasiłek pielęgnacyjny](#)